

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Výzkumná sonda: Analytický podklad – Aš

Jan Hladík, Zuzana Korecká, Luboš Sál
Srpen, 2024

Na zpracování se podíleli: Zuzana Korecká, Jan Hladík, Luboš Sál, Jana Mair,
Daniel Svoboda

Kontakt:

Zuzana Korecká, Oddělení výzkumů a evaluace (zuzana.korecka@mmr.gov.cz)

Odbor pro sociální začleňování (Agentura) MMR ČR

www.socialni-zaclenovani.cz

Text neprošel jazykovou korekturou.

Obsah:

Manažerské shrnutí	5
1. Kontext a cíle	8
1.1. Cílová skupina sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených osob	8
1.2. Metodologické aspekty	9
1.3. Standardy výzkumné práce ASZ.....	9
2. Sociodemografická charakteristika.....	10
Vzdělanostní struktura	12
3. Index sociálního vyloučení	14
4. Výplaty sociálních dávek.....	15
Příspěvek na bydlení	15
Příspěvek na živobytí.....	16
Doplatek na bydlení	17
Prostorové rozmístění vyplácených PnŽ a DnB	19
Mimořádná okamžitá pomoc	20
5. Zadluženost	22
Osobní bankroty	25
6. Zaměstnanost.....	26
Volná pracovní místa	27
7. Vzdělávání.....	28
8. Sociální služby.....	30
9. Seznam literatury.....	31

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Hodnota indexu sociálního vyloučení v Aši (2016–2023)	14
Tabulka 2 – Počet vyplacených PnB (2016-2023)	15
Tabulka 3 – Počet vyplacených PnŽ (2016-2023)	16
Tabulka 4 – Počet SPO v domácnostech příjemců PnŽ podle typu bydlení (2016-2023).....	17
Tabulka 5 – Průměrný měsíční počet PnŽ, počet seniorů a nezaopatřených dětí mezi SPO (2019-2023).....	17
Tabulka 6 – Počet vyplacených DnB v letech 2016-2023	17
Tabulka 7 – Počet SPO v domácnostech příjemců DnB podle typu bydlení (2016-2023)	18
Tabulka 8 – Průměrný měsíční počet DnB, počet nezaopatřených dětí mezi SPO (2019-2023)	19
Tabulka 9 – Ulice v Aši s významnějším počtem SPO u vyplacených PnŽ (2019-2023).....	19
Tabulka 10 – Ulice v Aši s významnějším počtem SPO u vyplacených DnB (2019-2023)	20
Tabulka 11 – Počet vyplacených MOP v letech 2016-2023	20
Tabulka 12 – Počet vyplacených MOP v letech 2016-2023 podle typu.....	21
Tabulka 13 – Exekuce fyzických osob v Aši (2016–2Q 2024).....	22
Tabulka 14 – Počet UoZ v Aši dle pohlaví, délky evidence, věku a vzdělání (2018-2023)	27
Tabulka 15 – Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	27
Tabulka 16 – Počty žáků v ZŠ v Aši, školní rok 2023/2024.....	28
Tabulka 17 – Počet a podíl žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku v 7. a 8. ročníku běžných tříd ZŠ v Aši, ve školním roce 2022/2023	29
Tabulka 18 – Vybrané sociální služby	30
Tabulka 19 – Realizované projekty OPZ mimo režim sociálních služeb	30

Seznam grafů

Graf 1 – Hodnota indexu sociálního vyloučení v městě Aš, SO ORP Aš a v Karlovarském kraji (2016-2023).....	5
Graf 2 – Vývoj podílu příjemců PnB v Aši a v ČR (2016-2023)	6
Graf 3 – Vývoj počtu UoZ dlouhodobě evidovaných ÚP ČR v Aši (2016-2023).....	6
Graf 4 – Vývoj počtu obyvatel v Aši v letech 2016–2023	10
Graf 5 – Věková struktura obyvatel Aše v letech 2016–2023.....	11
Graf 6 – Vzdělanostní struktura obyvatel Aše v letech 2021 a 2011 (%).....	12
Graf 7 – Vzdělanostní struktura obyvatel – Aš, okres Cheb, Karlovarský kraj, ČR (2021).....	13
Graf 8 – Podíl příjemců PnB v průměrném měsíci daného roku (v %)	15
Graf 9 – Podíl příjemců PnŽ v průměrném měsíci daného roku (v %)	16
Graf 10 – Podíl příjemců DnB v průměrném měsíci daného roku (v %)	18
Graf 11 – Vývoj podílu osob v exekuci v Aši dle počtu exekucí v %.....	23
Graf 12 – Vývoj počtu osob v exekuci v Aši dle počtu exekucí.....	23
Graf 13 – Počet osob v exekuci v Aši dle věku (2Q 2024)	24
Graf 14 – Vývoj podílu nezaměstnaných osob v Aši, SO ORP Aš, Karlovarském kraji a ČR (v %).....	26
Graf 15 – Podíl žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku v běžných třídách v Aši v 7. nebo 8. ročníku	28

Seznam zkratk

Agentura, ASZ – Odbor pro sociální začleňování (Agentura) MMR ČR

ČR – Česká republika

ČSÚ – Český statistický úřad ČR

DnB – Doplatek na bydlení

ISV – Index sociálního vyloučení

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

MOP – Mimořádná okamžitá pomoc

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

MŠ – Mateřská škola

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

ORP – Obec s rozšířenou působností

PnB – Příspěvek na bydlení

PnŽ – Příspěvek na živobytí

SLDB – Sčítání lidu, domů a bytů

SO ORP – Správní obvod obce s rozšířenou působností

SPO – Společně posuzované osoby

UoZ – Uchazeč o zaměstnání

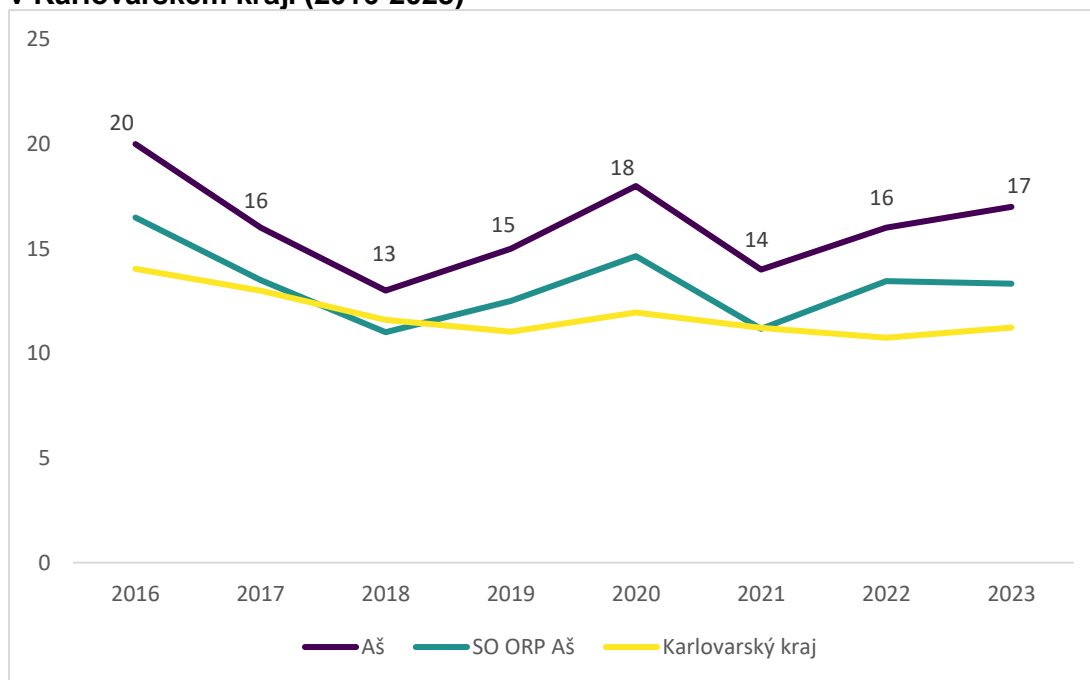
ÚP – Úřad práce ČR

ZŠ – Základní škola

Manažerské shrnutí

Na základě hodnot indexu sociálního vyloučení (v roce 2023 17 bodů na škále 0 až 30) spadá město Aš do kategorie obcí s nejvyšší mírou sociálního vyloučení (kategorie 12 až 30 bodů). V roce 2023 došlo oproti roku 2022 ke zhoršení v dimenzi vyloučení z bydlení (tj. zvýšil se podíl příjemců příspěvku na bydlení) a vyloučení z trhu práce (tj. zvýšil se podíl uchazečů o zaměstnání evidovaných úřadem práce déle než 6 měsíců).

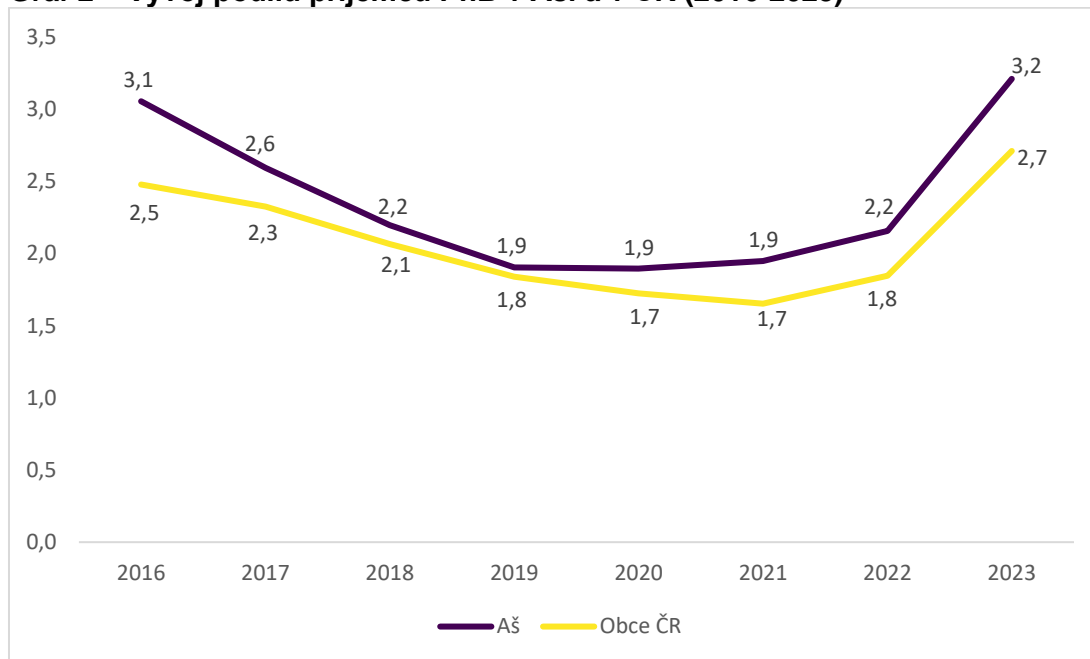
Graf 1 – Hodnota indexu sociálního vyloučení v městě Aš, SO ORP Aš a v Karlovarském kraji (2016-2023)

Zdroj: ASZ

Počet vyplacených příspěvků na bydlení v Aši od roku 2021 postupně roste. V roce 2023 bylo vyplaceno 347 příspěvků na bydlení, což byl nejvyšší počet vyplacených příspěvků na bydlení za období 2016-2023. Podíl příjemců příspěvku na bydlení v Aši mezi roky 2016 a 2021 klesal. Poté začal opět vzrůstat, a to z 1,9 % obyvatel starších 15 let v roce 2021 na 3,2 % v roce 2023. Trend zvyšování počtu vyplacených příspěvků na bydlení se od roku 2021 týkal celé ČR a souvisel s řadou faktorů, např. se jednalo o výrazné zvýšení cen energií a nájemního bydlení kvůli válce na Ukrajině, zjednodušení výplat dávky nebo zvýšení povědomí o jejím využití a dostupnosti.

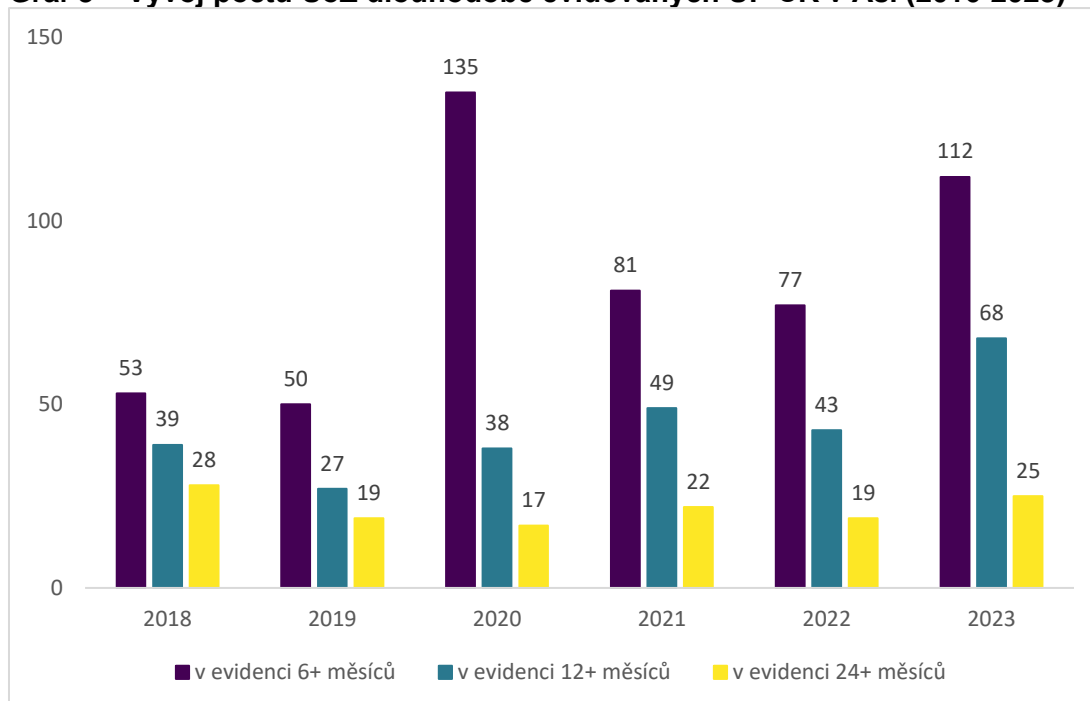
Graf 2 – Vývoj podílu příjemců PnB v Aši a v ČR (2016-2023)

Zdroj: Mapa zadlužení

V prosinci 2023 bylo v Aši evidováno 332 uchazečů o zaměstnání (dále také „UoZ“). Z celkového počtu bylo 112 UoZ v evidenci déle než 6 měsíců, 68 UoZ déle než 12 měsíců a 25 UoZ déle než 24 měsíců. Z Grafu 3 je zřejmé, že za poslední tři roky stoupl počet uchazečů o zaměstnání dlouhodobě evidovaných úřadem práce.

Graf 3 – Vývoj počtu UoZ dlouhodobě evidovaných ÚP ČR v Aši (2016-2023)

Zdroj: Mapa zadlužení

V roce 2023 bylo nejvíce příjemců a společně posuzovaných osob dávky příspěvek na živobytí evidováno v ulici Kamenná. Vyšší počet domácností pobírajících příspěvek na živobytí byl v této ulici zaznamenán v celém období 2016-2023. Podobně tomu bylo i v ulicích Hlavní, Sadová a Nedbalova. V roce 2022 a 2023 byl významnější počet příjemců a společně posuzovaných osob evidován rovněž v ulicích Příkrá a Gustava Geipela. Většina ulic, v nichž byl zaznamenán vyšší počet vyplacených příspěvků na živobytí, se objevila mezi lokalitami se sociálně vyloučenými objekty identifikovanými a popsány ve vstupní analýze z roku 2018 (Charvát 2018:8).

1. Kontext a cíle

Dokument prostřednictvím analýzy administrativních dat popisuje současnou situaci sociálního vyloučení ve městě Aš. Navazuje na předchozí výzkumné zprávy, zejména na vstupní analýzu (Charvát, 2018). Cílem analýzy je poskytnout podklad pro činnost lokálního konzultanta, expertů odborných témat a dalších aktérů angažovaných v procesu sociálního začleňování v Aši.

1.1. Cílová skupina sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených osob

Pod pojmem sociální vyloučení chápeme proces vylučování lidí nebo skupin lidí na okraj společnosti, do chudoby a izolace. Tento způsob vyloučení se projevuje na různých úrovních, např. sociální, prostorové, ekonomické či symbolické. Sociálně vyloučení se nacházejí v situaci, kdy mají sníženou míru přístupu ke zdrojům běžně dostupným většině obyvatel, zároveň s tím se snižuje jejich schopnost udržovat sociální kontakty s obyvateli mimo situaci sociálního vyloučení a možnosti participace na organizaci sociálního života a účasti v rozhodování.

Sociální vyloučení se vyznačuje různými charakteristikami, které se však v jednotlivých lokalitách nemusí vyskytovat se stejnou intenzitou. Společná všem lokalitám a jejich obyvatelům je však skutečnost, že se potýkají s několika zásadními existenčními problémy zároveň, a tudíž jejich řešení, které by směřovalo k vymanění se ze stavu sociální exkluze, je natolik obtížné, že je pro sociálně vyloučeného takřka nedosažitelné bez vnější pomoci.

Základními indikátory sociálního vyloučení je materiální chudoba, dlouhodobá nezaměstnanost, závislost na dávkách v hmotné nouzi, nízká kvalita a nejistota v bydlení, ztížený přístup ke kvalitnímu společnému vzdělávání, vysoká míra zadlužení, výskyt rizikového chování a kriminality a vysoká míra migrace. Jednotlivé ukazatele samy o sobě sociální vyloučení nezakládají. Je to teprve jejich kombinace, která zasaženým jedincům či rodinám brání v integraci či plnohodnotném životě a na různých úrovních je vylučuje ze společnosti. Každý z uvedených aspektů sociálního vyloučení může být v různých lokalitách a u různých jejich obyvatel zastoupen v jiné míře. Kombinace intenzity přítomnosti těchto jevů pak vytváří charakter jednotlivých lokalit, které se stejně jako lokální kontext mnohdy výrazně liší.

Pokud dochází k vyšší koncentraci osob s kombinací několika nebo všech výše zmíněných ukazatelů, hovoříme o sociálně vyloučené lokalitě (SVL). Sociálně vyloučené lokality obvykle vznikají působením systémových aktérů či tržních mechanismů. Při jejich vzniku lze sledovat vnější příčiny tohoto procesu, jako jsou schvalované zákony, postoje institucí, tržní mechanismy a stanoviska zbytku společnosti i faktory vnitřní, mezi které se řadí životní styl samotných sociálně vyloučených, které se často mezigeneračně reprodukuje.

Specifickou roli v sociálním vyloučení hraje etnicita. V českém kontextu se pak jedná o etnicitu romskou.

1.2. Metodologické aspekty

Výzkum využil kvantitativních metod, především byla analyzována dostupná administrativní data. Další z metod, uplatněných v předkládané zprávě, byl i tzv. desk research, tedy sekundární analýza dostupných zdrojů. Tato metoda spočívá v analýze dat získaných od institucionálních aktérů a zpracování informací z relevantních výzkumných výstupů i strategických dokumentů. Číselné údaje byly získány a zpracovány v agregované podobě tak, aby byla zachována ochrana osobních údajů dotčených osob.

1.3. Standardy výzkumné práce ASZ

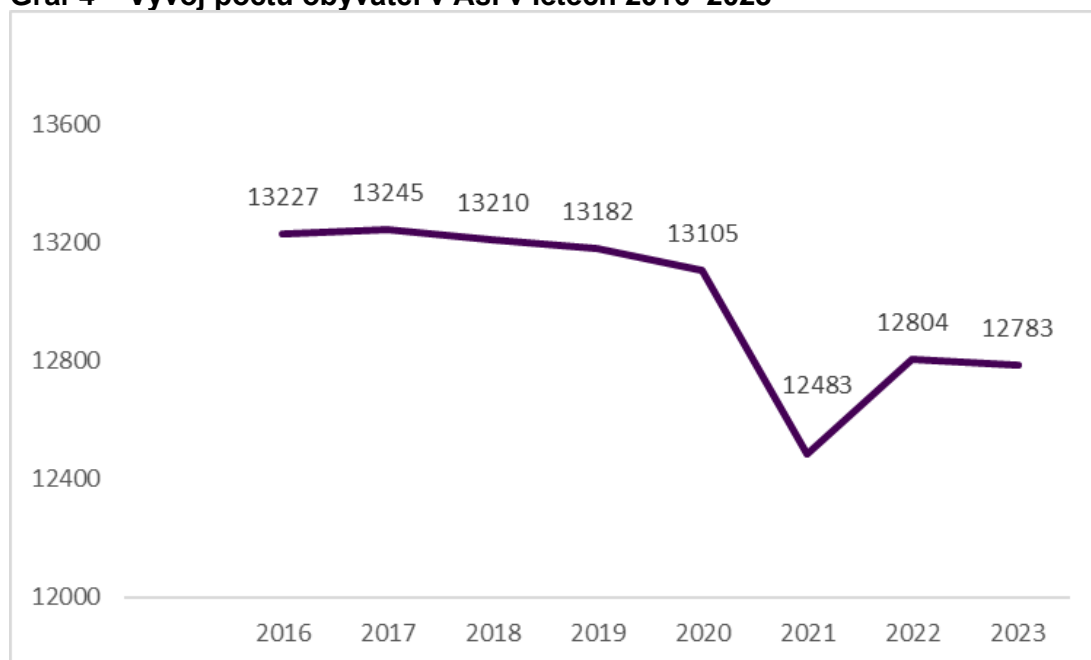
Výzkumníci Agentury pro sociální začleňování (dále jen ASZ) ctí obecně uznávané standardy kvality a etiky výzkumné práce. Mezi tyto standardy kvality patří především dodržování zásady validity a reliability dat. Při své práci se výzkumníci ASZ řídí i Etickým kodexem výzkumníků Agentury pro sociální začleňování, který ukotvuje mimo jiné práci s citlivými daty či nestrannost vůči subjektům v terénu.

2. Sociodemografická charakteristika

Město Aš se nachází v Ašském výběžku, na severozápadním okraji okresu Cheb. Aš je obcí s rozšířenou působností pro město Hranice a obce Hazlov, Krásná a Podhradí. Město bylo historicky jedním z center textilního průmyslu v regionu, textilní výroba se zde rozvíjela od 18. století až do období komunismu. Spolu s rozvojem průmyslu rostl i počet obyvatel, přičemž nejvíce obyvatel mělo město počátkem 30. let 20. století, kdy zde žilo necelých 30 tis. obyvatel. Druhá světová válka a následný odsun německého obyvatelstva významně proměnil sociodemografickou strukturu tohoto regionu, a i přes dosidlování klesl počet obyvatel Aše po roce 1945 na necelou polovinu. Od 60. do 80. let rovněž město zaznamenalo výraznou proměnu co do výstavby, množství starých domů bylo zbouráno a vznikala nová panelová sídliště. Pokles textilní výroby, který započal již v souvislosti s úbytkem obyvatel po 2. světové válce, jen předznamenal jeho úplný zánik v 90. letech v souvislosti s restrukturalizací ekonomiky po pádu komunistického režimu.

V posledních letech se počet obyvatel Aše ustálil na zhruba 12 až 13 tisících, po poklesu počtu obyvatel v letech 2017 až 2021 došlo k opětovnému přírůstku díky stěhování, přírůstek přirozený (tedy nově narození) však dosáhl kladných hodnot naposledy v roce 2019. K 31. 12. 2023 žilo v Aši 12 783 obyvatel, z toho 6 298 mužů a 6 485 žen.

Graf 4 – Vývoj počtu obyvatel v Aši v letech 2016–2023

Zdroj: ČSÚ

Pozn: stav k 31.12. daného roku

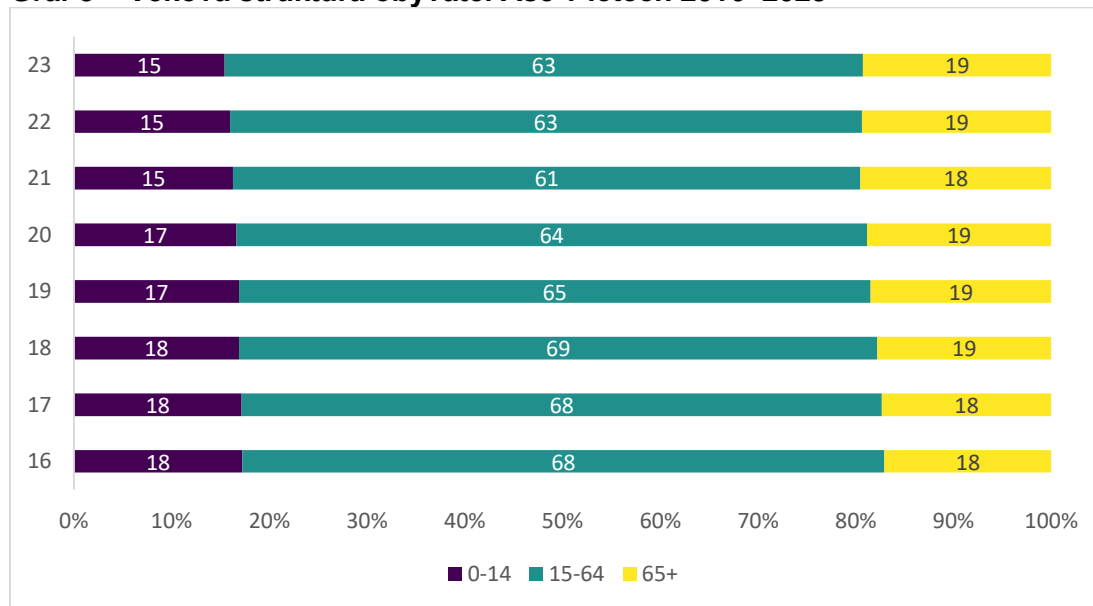
Podle statistiky Ministerstva vnitra ČR bylo v Aši k 1. 1. 2024 evidováno celkem 422 osob (94 do 18 let, 309 od 19 do 65 let a 19 nad 65 let), kterým bylo uděleno pobytové oprávnění

v souvislosti s válkou na Ukrajině.¹ K 15. 7. 2024 počet těchto osob klesl na 419 (105 do 18 let, 301 od 19 do 65 let a 13 nad 65 let).

Ministerstvo vnitra rovněž poskytuje údaje o počtu cizinců v jednotlivých obcích České republiky². K 1. 1. 2024 bylo v Aši evidováno celkem 1 898 cizinců (1 616 starších 15 let), z toho 989 mělo udělený trvalý pobyt a 909 přechodný pobyt. Občanů EU bylo 553, občanů třetích zemí 1 345. K 1. 7. 2024 to bylo 1 929 cizinců, 1 007 s trvalým pobytem a 922 s pobytem přechodným. Občanů EU bylo 579, občanů třetích zemí pak 1 350. SLDB 2021 přineslo informace o národnosti sečtených obyvatel obcí. V Aši bylo zaznamenáno 282 osob s vietnamskou národností, což koresponduje s významným zastoupením Vietnamců mezi cizinci v okrese Cheb. Podle výsledků SLDB 2021 byla v Aši po národnosti české (7 081 osob) a slovenské (288) nejčastěji zaznamenána právě národnost vietnamská (282). K 30. 6. 2024 bylo v okrese Cheb evidováno 3 526 cizinců s vietnamskou státní příslušností, kteří představovali 23 % ze všech cizinců s trvalým nebo přechodným pobytem v tomto okrese. Státní příslušníci Vietnamu tak byli v okrese Cheb po Ukrajincích druhou nejpočetnější skupinou.

V roce 2023 žilo v Aši 1 972 dětí (osob ve věku 0–14 let), tj. 15 % populace, a 2 462 seniorů a senierek (osob ve věku 65+), tj. 19 % populace. O roku 2016 se tak zmenšil podíl dětí o 3 procentní body. Zmenšil se i podíl osob v ekonomicky aktivním věku, a naopak se zvyšuje podíl seniorů na populaci Aše. Vývoj v jednotlivých věkových skupinách populace Aše je zachycen v Grafu 5.

Graf 5 – Věková struktura obyvatel Aše v letech 2016–2023

Zdroj: ČSÚ

¹ Od 24. 02. 2022 do 21. 03. 2022 bylo těmto osobám uděleno dlouhodobé vízum za účelem strpění s kódem D/VS/U. Od 22. 03. 2022 je těmto osobám udělována dočasná ochrana, a to formou dlouhodobého víza s kódy D/DO/667, D/DO/668 a D/DO/669. Dle zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, se všechny tyto osoby, včetně osob předchozím vízem D/VS/U považují za osoby s dočasnou ochranou. Viz online: <https://www.mvcr.cz/clanek/statistika-v-souvislosti-s-vaalkou-na-ukrajine-archiv.aspx?q=Y2hudW09OQ%3d%3d> (navštíveno 24. 7. 2024)

² [Informativní počty obyvatel v obcích - Ministerstvo vnitra České republiky \(mvcr.cz\)](https://www.mvcr.cz/informativni-pocty-obyvatel-v-obcich)

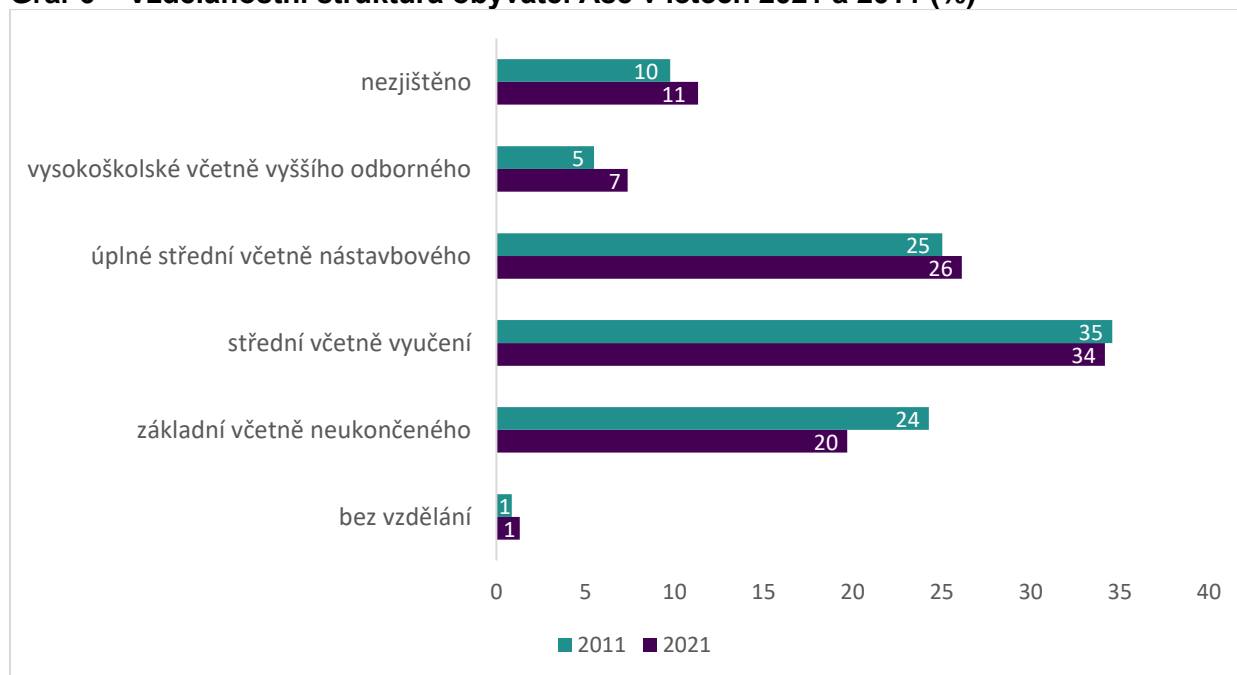
Podle SLDB 2021 bylo v Aši celkem 6 036 hospodařících domácností. Celkem 2 886 domácností bylo nerodinných, z nich bylo 2 796 domácností jednotlivců a 90 vícečlenných domácností. Rodinných domácností bylo 3 150. Z toho bylo 3 081 domácností tvořených jednou rodinou a 69 domácností tvořených 2 a více rodinami. Z hospodařících domácností tvořených 1 rodinou představovaly 50,5 % (1 555) domácnosti tvořené rodinami bez závislých dětí. Domácností tvořených rodinami s 1 závislým dítětem bylo 27,4 % (845), podíl domácností tvořených rodinami se 2 závislými dětmi činil 16,8 % (519) a podíl domácností tvořených rodinami se 3 a více závislými dětmi byl 5,3 % (162). Domácností tvořených úplnými rodinami bylo 2 350 a neúplnými rodinami 731. Mezi domácnostmi tvořenými neúplnými rodinami tvořily největší skupinu ty, v jejichž čele stála osamělá matka (87,4 %, 639 domácností).

Vzdělanostní struktura

Z celkového počtu 10 203 obyvatel Aše starších 15 let bylo v roce 2021 bez vzdělání 133 osob, tj. 1,3 % obyvatel. Základní vzdělání včetně neukončeného mělo 2010 osob, tj. 19,7 % obyvatel. Střední vzdělání (učňovské bez maturity a střední odborné bez maturity) mělo celkem 3 486 obyvatel, tj. 34,2 %. Úplné střední vzdělání s maturitou mělo 2 667 obyvatel, jejichž podíl činil 26,1 % na celkovém počtu obyvatel Aše starších 15 let. Vysokoškolsky vzdělaných (včetně vyšších odborných škol) bylo v roce 2021 celkem 752 osob, tj. 7,4 %. Sčítání 2021 nezjistilo nejvyšší stupeň vzdělání u 11,3 % obyvatel Aše starších 15 let.

Oproti roku 2011 se podíl obyvatel Aše se základním vzděláním snížil o 4,6 p. b. a podíl obyvatel se středním vzděláním se snížil o 0,4 p. b. Podíl osob s úplným středním vzděláním s maturitou se zvýšil o 1,1 p. b. Podíl vysokoškoláků vzrostl o 1,9 p. b. Oproti tomu však o 0,4 p. b. stoupl podíl osob bez vzdělání. Srovnání vzdělanostní struktury obyvatel Aše zachycené Sčítáním 2011 a 2021 nabízí Graf 6.

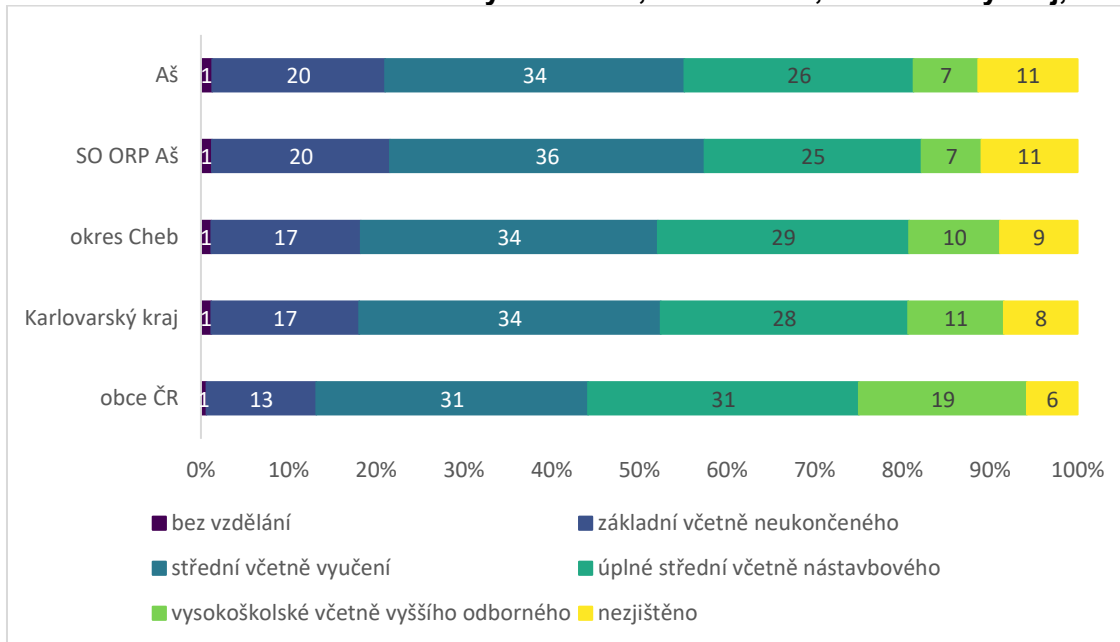
Graf 6 – Vzdělanostní struktura obyvatel Aše v letech 2021 a 2011 (%)

Zdroj: SLDB 2011, 2021

Podle výsledků SLDB 2021 je úroveň vzdělanosti obyvatel Aše ve srovnání s celorepublikovým průměrem, Karlovarským krajem i okresem Cheb spíše nepříznivá. Aš vykazuje až o 7 procentních bodů více osob, jejichž nejvyšším dosaženým vzděláním je základní vzdělání. Podíl obyvatel Aše se středoškolským vzděláním (vyučení i maturita) je srovnatelný se situací v okrese Cheb i v celém Karlovarském kraji. Ve srovnání s celou ČR vykazuje obyvatelstvo Aše více vyučených osob bez maturity a méně osob s maturitou. Ještě větší rozdíl panuje u osob s vysokoškolským vzděláním, které v Aši tvoří mnohem menší podíl, než je tomu v případě celé ČR, kraje ale i okresu. Podrobněji viz Graf 7.

Graf 7 – Vzdělanostní struktura obyvatel – Aš, okres Cheb, Karlovarský kraj, ČR (2021)

Zdroj: SLDB 2021

3. Index sociálního vyloučení

Jedním z nástrojů, který umožňuje posoudit míru zatížení sociálním vyloučením jednotlivých obcí je index sociálního vyloučení³. Index sleduje stav, resp. rozsah sociálního vyloučení prostřednictvím indikátorů pokrývajících dimenze chudoby, vyloučení z bydlení, vyloučení z oficiálního trhu práce, vyloučení ze vzdělávání a dimenzi zadluženosti (Lang & Matoušek, 2020).

Škála indexu nabývá hodnot od 0 do 30 bodů, přičemž hodnota 0 znamená absenci nebo minimální rozsah sociálního vyloučení a hodnota 30 bodů nejvyšší míru zatížení sociálním vyloučením. Až v období 2016-2023 spadá do kategorie obcí s nejvyšší mírou sociálního vyloučení (kategorie 12 až 30 bodů).

Tabulka 1 – Hodnota indexu sociálního vyloučení v Aši (2016–2023)

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
20	16	13	15	18	14	16	17

Zdroj: ASZ

V roce 2023 došlo v meziročním porovnání ke zhoršení v dimenzi vyloučení z bydlení (tj. zvýšil se podíl příjemců příspěvku na bydlení) a vyloučení z trhu práce (tj. zvýšil se podíl uchazečů o zaměstnání evidovaných úřadem práce déle než 6 měsíců). Oproti roku 2022 se mírně snížil počet bodů v dimenzi vyloučení ze vzdělávání (tj. došlo k poklesu podílu žáků ukončujících povinnou školní docházku v 7. nebo 8. ročníku běžné třídy základní školy).

Stanovení jasných kritérií pro kvantifikaci sociálně vyloučených osob je ale obtížné. Přibližnou velikost cílové skupiny lze odhadnout na základě několika relevantních ukazatelů, jež odkazují k ohrožení různými rizikovými faktory, např. počet příjemců dávek pomoci v hmotné nouzi v území, zadluženost, míra nezaměstnanosti. Jednotlivé oblasti jsou detailněji rozebrány v následujících kapitolách.

³ Index sociálního vyloučení vyvinula Agentura pro sociální začleňování v rámci projektu Systémové zajištění sociálního začleňování jako jednotný nástroj, který v sobě zahrnuje klíčové ukazatele z různých oblastí sociálního vyloučení a umožňuje tedy v celorepublikovém rozsahu míru zatížení sociálním vyloučením posoudit. Více k indexu viz Index sociálního vyloučení – Agentura pro sociální začleňování (socialni-zaclenovani.cz)

4. Výplaty sociálních dávek

V této kapitole jsou analyzována data vztahující se k vyplácení **příspěvku na bydlení** (dále také „PnB“), **příspěvku na živobytí** (dále také „PnŽ“), **doplatku na bydlení** (dále také „DnB“) a **mimořádné okamžité pomoci** (dále také „MOP“) poskytnutá Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR.

Příspěvek na bydlení

Jak ukazuje Tabulka 2, počet vyplacených PnB v Aši od roku 2021 postupně roste. V roce 2023 bylo vyplaceno 347 příspěvků na bydlení, což byl nejvyšší počet vyplacených PnB za celé sledované období 2016-2023.

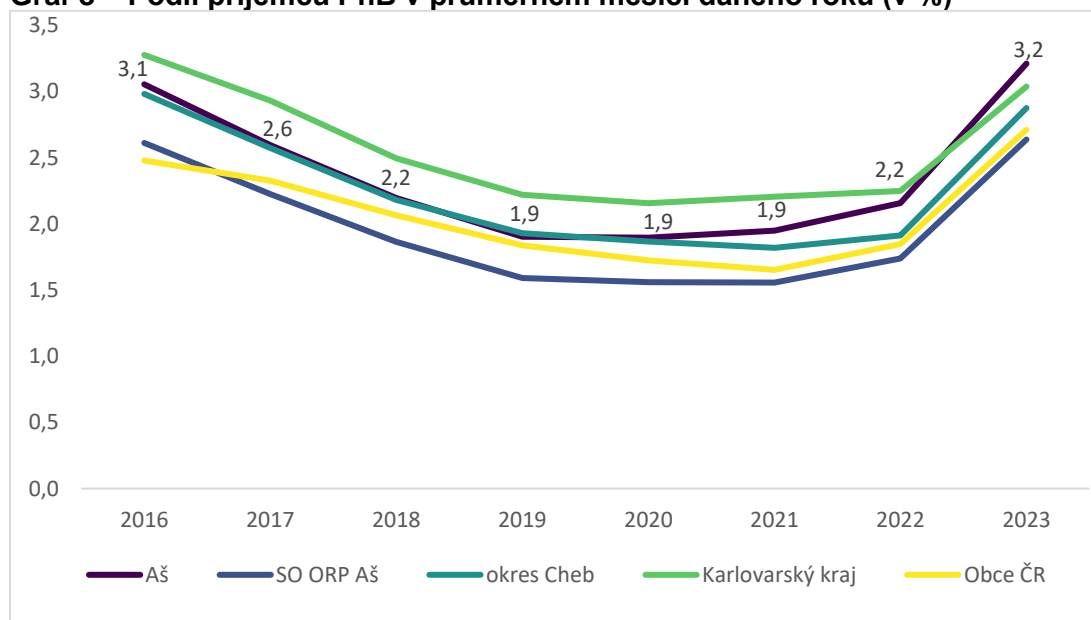
Podíl příjemců PnB v Aši mezi roky 2016 a 2021 klesal. Poté začal opět vzrůstat, a to z 1,9 % obyvatel starších 15 let v roce 2021 na 3,2 % v roce 2023. Více v Grafu 8. Trend zvyšování tohoto podílu se od roku 2021 týkal celé ČR a souvisel s řadou faktorů, např. se jednalo o výrazné zvýšení cen energií a nájemního bydlení kvůli válce na Ukrajině, zjednodušení výplat dávky nebo zvýšení povědomí o jejím využití a dostupnosti.

Tabulka 2 – Počet vyplacených PnB (2016-2023)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet vyplacených PnB (za průměrný měsíc)	335	285	241	209	207	204	232	347

Zdroj: MPSV

Graf 8 – Podíl příjemců PnB v průměrném měsíci daného roku (v %)

Zdroj: MPSV

Pozn. % podíl je přepočten na obyvatelstvo starší 15 let

Příspěvek na živobytí

Počet vyplacených PnŽ v Aši mezi roky 2016 a 2020 klesl z 238 na 115. V roce 2021 bylo vyplaceno 121 PnŽ, poté počet vyplacených dávek opět mírně klesl. Podrobnější údaje jsou v Tabulce 3.

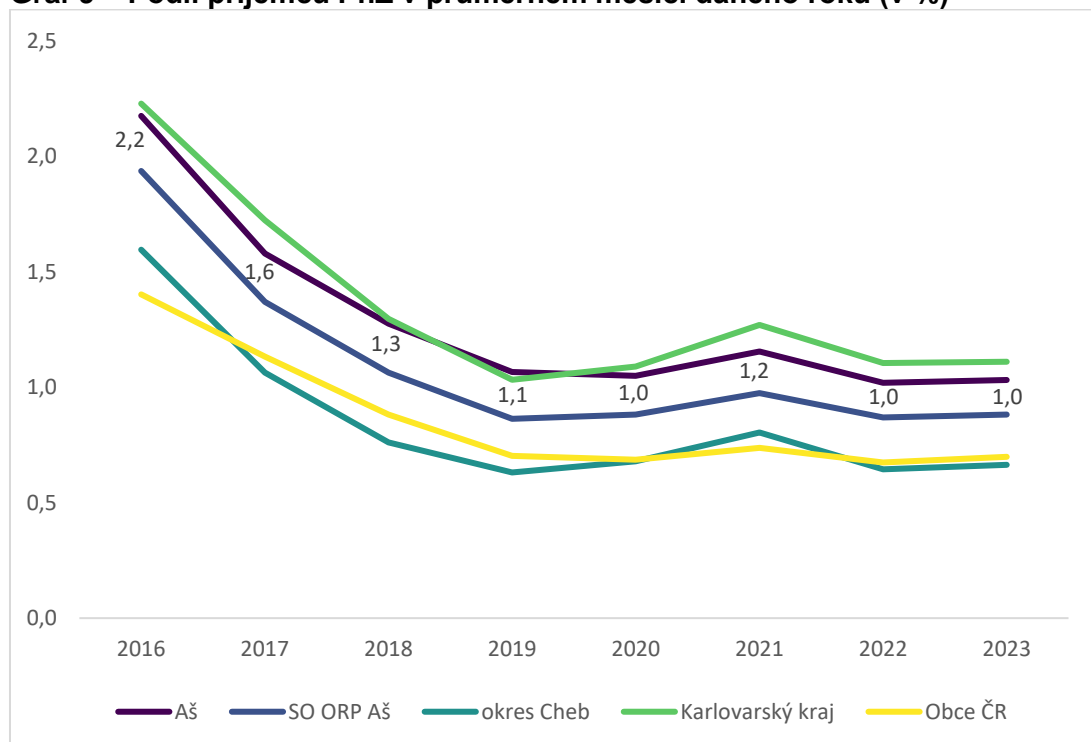
Podíl příjemců PnŽ v Aši se po poklesu mezi roky 2016 a 2019 stabilizoval a od roku 2020 do roku 2023 se drží kolem 1,0 % obyvatel starších 15 let. Výjimku představoval rok 2021, kdy tento podíl činil 1,2 %. Ve srovnání s hodnotami za SO ORP Aš, okres Cheb a ČR byl podíl příjemců PnŽ v Aši ve sledovaném období vždy vyšší. Hodnoty za Karlovarský kraj a Aš byly ve sledovaném období velmi podobné (viz Graf 9).

Tabulka 3 – Počet vyplacených PnŽ (2016-2023)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet vyplacených PnŽ (za průměrný měsíc)	238	173	140	117	115	121	110	112

Zdroj: MPSV

Graf 9 – Podíl příjemců PnŽ v průměrném měsíci daného roku (v %)

Zdroj: MPSV

Pozn. % podíl je přepočten na obyvatelstvo starší 15 let

V Tabulce 4 jsou uvedena detailní data o počtu společně posuzovaných osob (dále také „SPO“) u vyplacených PnŽ podle typu bydlení za období 2016 až 2023. Počet SPO v domácnostech příjemců PnŽ v bytech od roku 2016 do roku 2021 klesal, v posledních dvou sledovaných letech opět vzrostl. Počet SPO v ubytovacích zařízeních a v pobytových službách zůstává v posledních čtyřech letech stabilní.

Tabulka 4 – Počet SPO v domácnostech příjemců PnŽ podle typu bydlení (2016-2023)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
v bytech	442	315	246	202	198	209	221	216
v ubytovacích zařízeních	22	26	13	17	22	21	15	20
ve stavbách pro rekreaci	0	0	0	0	0	0	0	0
v jiných než obytných prostorech	5	7	8	3	9	3	4	3
v pobytových sociálních službách	6	16	15	11	11	11	10	17
bez přístřeší nebo nezjištěno	26	19	11	8	10	14	14	14

Zdroj: MPSV

Tabulka 5 přináší detailní data vztahující se k příjemcům PnŽ a společně posuzovaným osobám za průměrný měsíc let 2019 až 2023. Ve sledovaném období se zvýšila průměrná výše vyplaceného PnŽ, ze 3 540 Kč v roce 2019 na 5 607 Kč v roce 2023. Počet příjemců a dalších SPO za průměrný měsíc je v Aši poměrně stabilní, ve sledovaném období se pohybuje mezi 275–286.

Tabulka 5 – Průměrný měsíční počet PnŽ, počet seniorů a nezaopatřených dětí mezi SPO (2019-2023)

	2019	2020	2021	2022	2023
Průměrný měsíční počet příjemců PnŽ za rok	109	105	111	102	107
- z toho domácnosti jednotlivce ve věku 65+	7	5	5	6	5
Průměrná výše vyplaceného PnŽ (v Kč)	3 540	4 268	4 274	4 879	5 607
Počet příjemců a dalších SPO	279	277	275	286	284
- z toho nezaopatřené děti	129	123	119	138	133
- z toho ve věku 65+	11	12	13	15	14

Zdroj: MPSV

Doplatek na bydlení

Počet vyplacených DnB v Aši klesl ze 116 v roce 2016 na 57 v roce 2018, poté už se držel mezi 52 a 56. V roce 2023 došlo k mírnému poklesu. Detailní údaje přináší Tabulka 6.

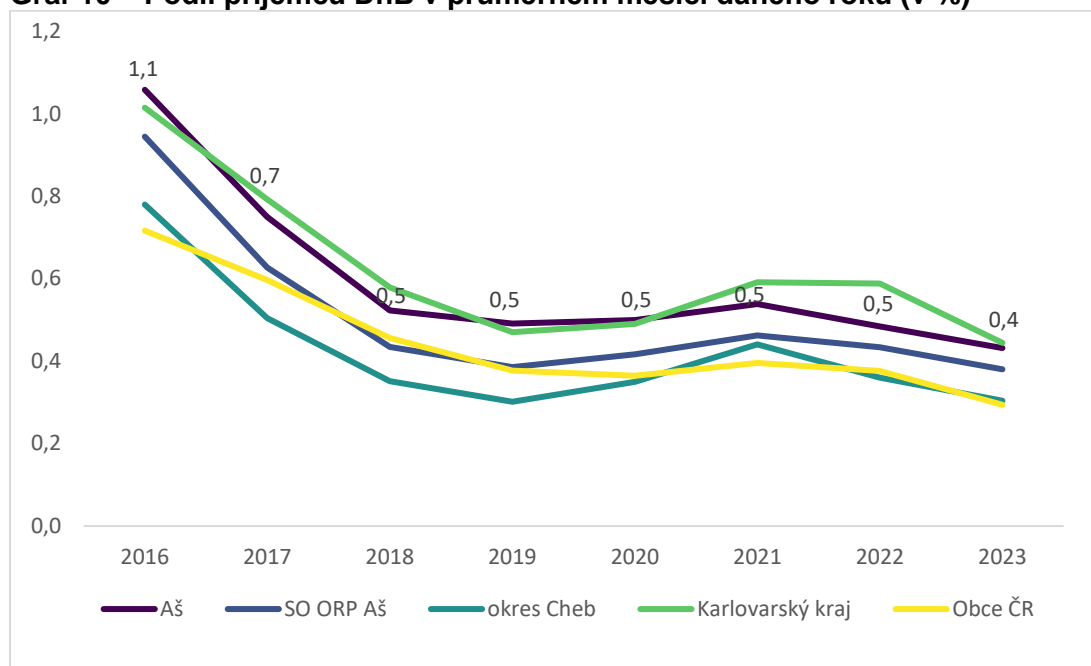
Podíl příjemců DnB v Aši se po poklesu mezi roky 2016 a 2017 stabilizoval a od roku 2018 do roku 2023 se drží okolo 0,5 % obyvatel starších 15 let. Ve srovnání s hodnotami za SO ORP Aš, okres Cheb a ČR byl podíl příjemců DnB v Aši ve sledovaném období vždy vyšší. Hodnoty za Karlovarský kraj a Aš byly ve sledovaném období velmi podobné (viz Graf 10).

Tabulka 6 – Počet vyplacených DnB v letech 2016-2023

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet vyplacených PnŽ								
(za průměrný měsíc)	116	82	57	54	55	56	52	47

Zdroj: MPSV

Graf 10 – Podíl příjemců DnB v průměrném měsíci daného roku (v %)

Zdroj: MPSV

Pozn. % podíl je přepočten na obyvatelstvo starší 15 let

Podrobnější data o počtu společně posuzovaných osob u vyplacených DnB podle typu bydlení za období 2016 až 2023 uvádí Tabulka 7. Počet SPO v domácnostech příjemců DnB v bytech od roku 2016 postupně klesal. V roce 2022 pak jejich počet stoupl, ale v následujícím roce se opět snížil na nejnižší hodnotu za celé sledované období. Od roku 2022 se začal zvyšovat počet SPO v pobytových sociálních službách.

Tabulka 7 – Počet SPO v domácnostech příjemců DnB podle typu bydlení (2016-2023)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
v bytech	217	110	79	68	63	83	91	58
v ubytovacích zařízeních	23	25	13	18	25	19	15	21
ve stavbách pro rekreaci	0	0	0	0	0	0	0	0
v jiných než obytných prostorech	2	6	5	2	1	3	3	4
v pobytových sociálních službách	5	18	14	6	7	9	10	16
bez přístřeší nebo nezjištěno	1	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: MPSV

V Tabulce 8 jsou uvedeny detailnější údaje vztahující se k příjemcům DnB a společně posuzovaným osobám za průměrný měsíc let 2019 až 2023. Ve sledovaném období se zvýšila průměrná výše vyplaceného DnB, ze 4 150 Kč v roce 2019 na 5 905 Kč v roce 2023. Počet příjemců a dalších SPO se mezi roky 2020 a 2022 pohyboval mezi 131 a 128. V roce 2023 se opět snížil, a to na hodnotu menší než v roce 2019 (100 vs. 113).

Tabulka 8 – Průměrný měsíční počet DnB, počet nezaopatřených dětí mezi SPO (2019-2023)

	2019	2020	2021	2022	2023
Průměrný měsíční počet příjemců DnB za rok	56	59	60	55	46
- z toho domácnosti jednotlivce ve věku 65+	4	4	4	2	2
Průměrná výše vyplaceného DnB (v Kč)	4 150	4 519	4 281	4 928	5 905
Počet příjemců a dalších SPO	113	131	129	128	100
- z toho nezaopatřené děti	46	53	51	51	41

Zdroj: MPSV

Prostorové rozmístění vyplacených PnŽ a DnB

Detailněji prostorové rozmístění výplaty dávek PnŽ v Aši ukazuje Tabulka 9. Vzhledem k tomu, že MPSV poskytuje data o příjemcích a SPO pouze na úrovni celých ulic (nikoliv za adresní body), jsou zde uvedeny ulice s 5 a více SPO.

V roce 2023 bylo nejvíce příjemců a společně posuzovaných osob dávky PnŽ evidováno v ulici Kamenná. Vyšší počet SPO pobírajících PnŽ byl v této ulici zaznamenán v celém sledovaném období. Podobně tomu bylo i v ulicích Hlavní, Sadová a Nedbalova. V roce 2022 a 2023 byl významnější počet SPO u vyplacených PnŽ evidován rovněž v ulicích Příkrá a Gustava Geipela.

Většina ulic, v nichž byl zaznamenán vyšší počet příjemců PnŽ, se objevila mezi lokalitami se sociálně vyloučenými objekty, identifikovanými a popsány ve vstupní analýze z roku 2018 (Charvát 2018:8).

Tabulka 9 – Ulice v Aši s významnějším počtem SPO u vyplacených PnŽ (2019-2023)

Ulice	2019	2020	2021	2022	2023
Kamenná	34	26	31	35	37
Gustava Geipela	-	-	-	-	29
Hlavní	23	23	29	31	26
Příkrá	-	-	-	22	22
Sadová	10	7	9	11	15
Nedbalova	7	7	10	7	12
Okružní	-	-	-	25	-
Chebská	27	30	32	18	-
Moravská	-	-	-	18	-
Jiráskova	15	-	10	-	-
Na Vrchu	-	10	8	-	-

Zdroj: MPSV

Pozn. Údaje za prosinec daného roku, pouze ulice s 5 a více SPO, řazeno dle nejvyššího počtu v roce 2023. Znak „-“ znamená, že v dané ulici bylo méně než 5 SPO.

V roce 2023 bylo nejvíce příjemců a společně posuzovaných osob dávky DnB v ulici Nedbalova. Vyšší počty domácností pobírajících DnB byly zaznamenány v posledních pěti letech v ulicích Sadová, Hlavní a Chebská.

Tabulka 10 – Ulice v Aši s významnějším počtem SPO u vyplacených DnB (2019-2023)

Ulice	2019	2020	2021	2022	2023
Nedbalova	7	7	10	7	11
Sadová	9	7	8	9	6
Hlavní	-	12	19	12	-
Chebská	14	-	11	-	-

Zdroj: MPSV

Pozn. Údaje za prosinec daného roku, pouze ulice s 5 a více SPO, řazeno dle nejvyššího počtu v roce 2023.

Znak „-“ znamená, že v dané ulici bylo méně než 5 SPO.

Mimořádná okamžitá pomoc

Účelem této dávky je poskytnout pomoc bezprostředně, a to v situacích, které jsou specifikovány zákonem o pomoci v hmotné nouzi, č. 111/2006 Sb. Jedná se především o situace, kdy žadatelé hrozí vážná újma na zdraví, v případě vážné mimořádné události, v případě nezbytného jednorázového výdaje na pořízení nebo opravu nezbytného základního vybavení domácnosti – předměty dlouhodobé potřeby, v případě hrozícího sociálního vyloučení a na vzdělání nebo zájmovou činnost nezaopatřeného dítěte.

V roce 2023 bylo v Aši vyplaceno 67 dávek MOP v celkové hodnotě 238 826 Kč. Za průměrný měsíc roku 2023 bylo vyplaceno 5,6 MOP ve výši 19 902 Kč. Tabulka 11 nabízí přehled počtu vyplacených MOP za období 2016 až 2023. Z hlediska počtu vyplacených MOP byl výjimečný rok 2022 s 206 vyplacenými MOP i rok 2021, kdy bylo vyplaceno 112 MOP.

Tabulka 11 – Počet vyplacených MOP v letech 2016-2023

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet vyplacených MOP	80	66	63	42	52	112	206	67
Celková částka vyplacených dávek (v Kč)	-	-	-	79 896	147 890	184 484	517 380	238 826

Zdroj: MPSV

Pozn. znak „-“ znamená, že údaj nebyl k dispozici

Následující tabulka přináší detailní informace o vyplacených MOP podle typu za sledované období. Nejvíce MOP bylo vyplaceno z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví (dále také „MOPZ“), naprostá většina MOPZ pak byla vyplacena v roce 2022 (149, tj. 78 % z počtu MOPZ vyplacených za celé sledované období). Následovaly MOP z důvodu uhrazení jednorázového výdaje (190) a MOP z důvodu uhrazení odůvodněných nákladů související se vzděláním nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte (114).

Tabulka 12 – Počet vyplacených MOP v letech 2016-2023 podle typu

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
MOP z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví	19	6	0	4	8	1	149	4
MOP z důvodu mimořádné události	0	0	0	0	5	65	9	0
MOP z důvodu uhrazení jednorázového výdaje	35	36	25	12	17	17	13	35
MOP spojená s pořízením nebo opravou nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby	3	5	6	7	6	5	4	3
MOP z důvodu uhrazení odůvodněných nákladů související se vzděláním nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte	8	7	22	10	9	20	22	16
MOP z důvodu nebezpečí sociálního vyloučení	15	12	10	9	7	4	9	9

Zdroj: MPSV

5. Zadluženost

Podíl osob v exekuci činil v Aši ve 2. čtvrtletí roku 2024 16,5 %. Aš v tomto ohledu sice nepatří mezi nejzatíženější obce Karlovarského kraje (jako jsou obce v ORP Sokolov či ORP Kraslice), i tak se však podíl osob v exekuci pohybuje nad průměrem okresu (11,7 %) i kraje (10 %).

Dle dat z Mapy zadlužení bylo v Aši ve 2. čtvrtletí roku 2024 v exekuci 1 782 fyzických osob (tzv. počet povinných). Celkový počet exekucí fyzických osob byl ve stejném období 9 821, průměrná vymáhaná částka poklesla pod hranici 600 tis. Kč, konkrétně ve 2. kvartálu roku 2024 byla 580 371 Kč. K poklesu došlo i pokud jde o průměrný počet exekucí na osobu, těch bylo ve sledovaném období 5,5.

Ačkoliv v řadě proměnných došlo v minulých letech k mírnému poklesu, roste počet vícečetných exekucí. Podíl osob majících 1 exekuci je v Aši v posledních letech víceméně stejný, ve 2. čtvrtletí roku 2024 to bylo 23 % všech dlužníků, podobně je na tom i podíl osob se 2 exekucemi, ten byl ve stejném období 11 %. Celá polovina všech dlužníků však ve 2. čtvrtletí roku 2024 spadala do kategorie osob majících 3 až 9 exekucí, 16 % dlužníků mělo pak více než 10 exekucí. Od roku 2019 je tak možné hovořit o rostoucím trendu podílu předlužených osob (tedy dlužníků s vícero exekucemi).

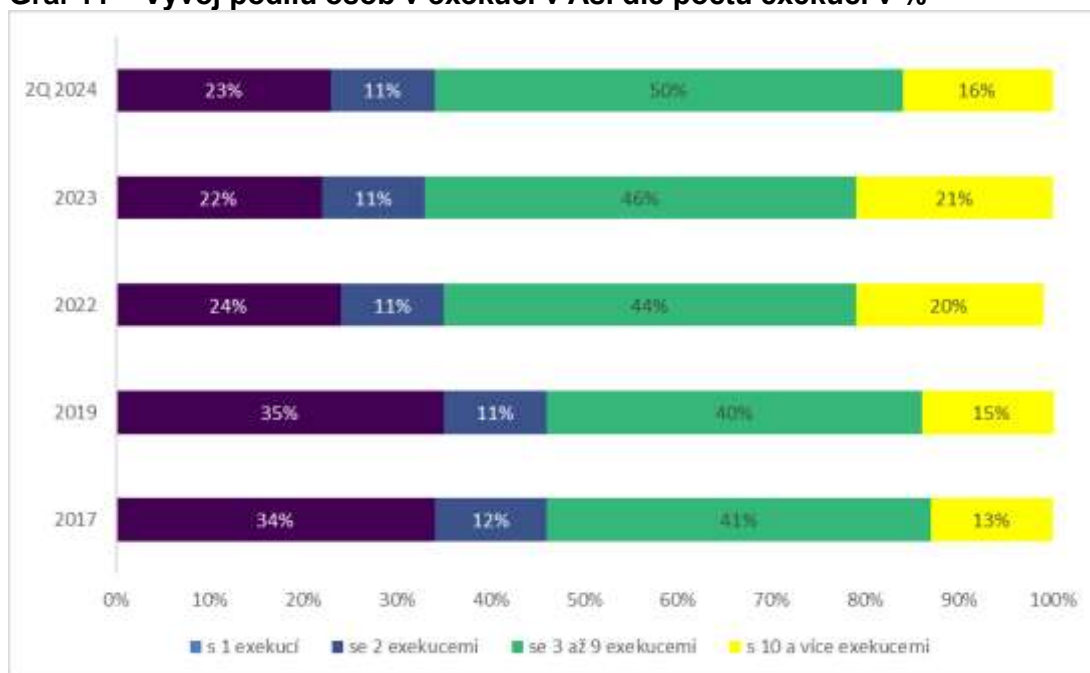
Tabulka 13 – Exekuce fyzických osob v Aši (2016–2Q 2024)

	2016	2017	2019	2021	2022	2023	2Q 2024
Počet osob v exekuci	2240	2321	1632	1864	1875	1803	1782
Podíl osob v exekuci	20,5	21,2	14,9	17,8	18,4	17,7	16,5
Celkový počet exekucí	10767	10822	7911	11034	10894	10831	9821
Průměrný počet exekucí na osobu	4,8	4,7	4,8	5,9	5,8	6	5,5
Průměrná vymáhaná částka na osobu (v Kč)					603282	621001	580371

Zdroj: Mapazadluzeni.cz

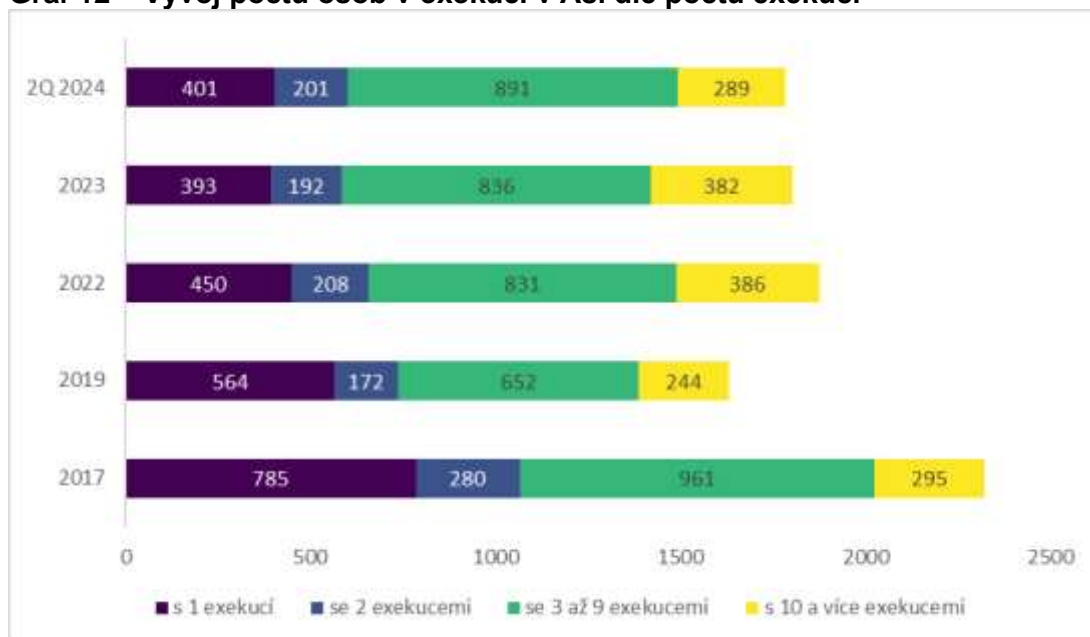
Pozn. Znak „-“ znamená, že údaj nebyl k dispozici.

Graf 11 – Vývoj podílu osob v exekuci v Aši dle počtu exekucí v %

Zdroj: Mapazadluzeni.cz

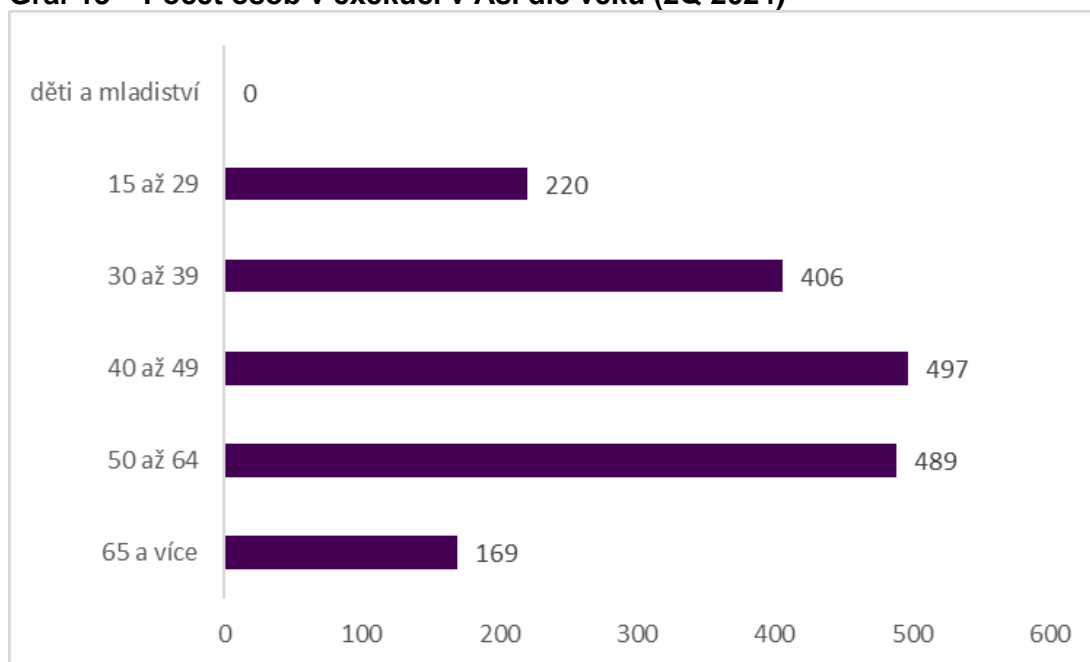
Graf 12 – Vývoj počtu osob v exekuci v Aši dle počtu exekucí

Zdroj: Mapazadluzeni.cz

Počty osob v exekuci dle věku za 1. čtvrtletí 2024 zobrazuje Graf 13, přičemž nejpočetnější skupinou jsou osoby ve věku od 40 do 49 let (497 osob) a 50 do 64 let (489 osob). Ve věkové kategorii od 30 do 39 let bylo v Aši ve 2. čtvrtletí roku 2024 v exekuci 406 osob a ve skupině 15 do 29 let 220 osob. Mezi obyvateli 65 let a více bylo v Aši ve 2. čtvrtletí roku 2024 v exekuci 169 osob.

Graf 13 – Počet osob v exekuci v Aši dle věku (2Q 2024)

Zdroj: Mapazadluzeni.cz

Osobní bankroty

Počet a podíl osob v osobním bankrotu v Aši v posledních letech mírně klesá, podobně jako poměr počtu osob v osobním bankrotu k počtu osob v exekuci⁴. V první polovině roku 2024 byl tento poměr 12,5 %. Jeho hodnota byla k tomuto období prakticky totožná s hodnotou v SO ORP Aš (12,2 %), okrese Cheb (12,6 %) i v Karlovarském kraji (12,7 %).

V první polovině roku 2024 z celkového počtu 223 osob v osobním bankrotu představovali muži 52 % a ženy 48 %, což je rovnoměrnější zastoupení obou pohlaví, než je celorepublikový průměr (v celé ČR byl k polovině roku 2024 podíl mužů a žen 57/43 %). Jak lze sledovat z Tabulky 12, v polovině roku 2024 nejpočetnější věkovou skupinu mezi osobami v osobním bankrotu tvořily skupiny lidí, kterým bylo 50-65 let (29 %) a 40-49 let (28 %). Po nich následovali lidé mezi 30-39 lety (24 %), podíl osob ve věku 18-29 činil 12 %. Lidé starší 65 let představovali 7 % osob v osobním bankrotu.

Tabulka 12 – Osobní bankroty v Aši (2019-2023)

	2019	2021	2022	2023	2Q 2024
Počet osob v osobním bankrotu	254	249	243	227	223
Počet osob v exekuci	1632	1864	1875	1803	1782
Osobní bankroty vs. Exekuce	15,6 %	13,4 %	13 %	12,6 %	12,5 %
Podíl osob v osobním bankrotu	2,3 %	2,4 %	2,4 %	2,2 %	2,1 %
Podíl mužů a žen v osobním bankrotu	50/50 %	51/49 %	50/50 %	52/48 %	52/48 %
Podíl osob ve věku 18-29 let	11 %	8 %	9 %	11 %	12 %
30-39 let	31 %	23 %	23 %	24 %	24 %
40-49 let	25 %	31 %	30 %	29 %	28 %
50-65 let	27 %	29 %	29 %	30 %	29 %
nad 65 let	6 %	10 %	9 %	7 %	7 %

Zdroj: Mapazadluzeni.cz

⁴ Čím je tento poměr vyšší, tím je situace pozitivnější.

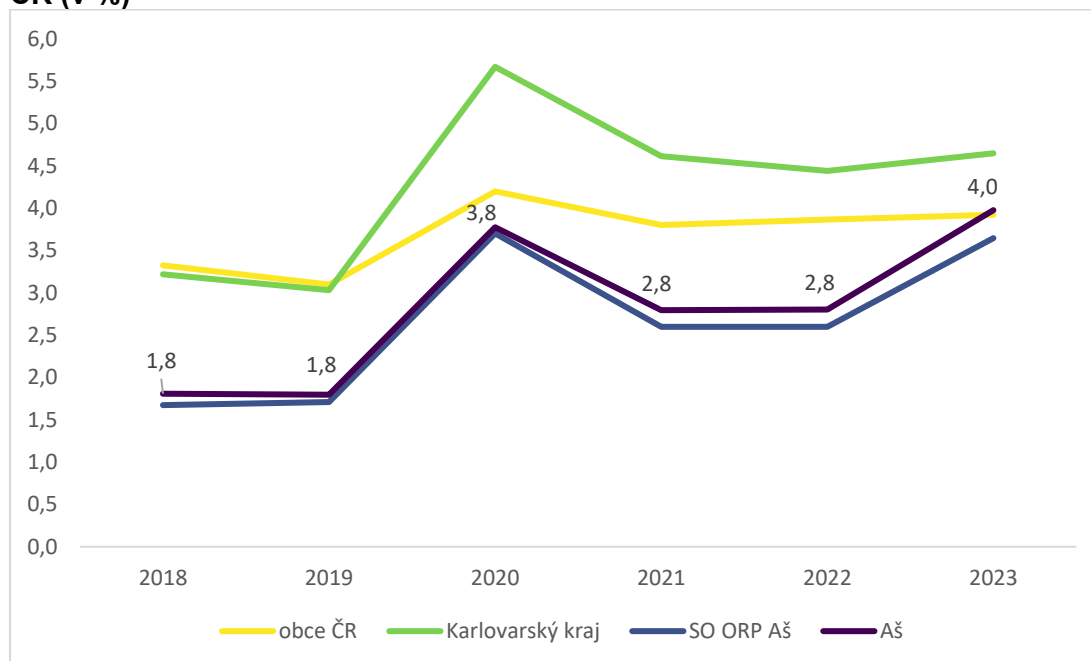
6. Zaměstnanost

Dle dat zveřejněných ČSÚ dosáhl podíl nezaměstnaných k 30. 6. 2024 v Karlovarském kraji 4,29 %. Ve srovnání s koncem června 2023 byl tento podíl vyšší o 0,32 p. b. K 30. 6. 2024 registrovaly úřady práce v Karlovarském kraji celkem 8839 neumístěných uchazečů o zaměstnání. Do skupiny dosažitelných uchazečů ve věku 15–64 let patřilo 8 109 osob (z toho 4 790 žen), tj. 54,2 % z celkového počtu nezaměstnaných. Podporu v nezaměstnanosti pobíralo 2043 uchazečů (23 % z celkového počtu uchazečů) a její průměrná výše dosáhla částky 11 055 Kč. Uchazečům o zaměstnání v Karlovarském kraji bylo v průměru 42,9 let. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (tj. nezaměstnaných evidovaných na úřadech práce déle než 12 měsíců) přepočtený na obyvatelstvo 15-64 let dosáhl v Karlovarském kraji v roce 2023 1,39 %.

Na konci června 2024 bylo v Karlovarském kraji k dispozici 5142 volných pracovních míst. V přepočtu na jedno volné pracovní místo připadlo 1,58 uchazečů o zaměstnání (tj. o 0,55 uchazečů více než v rámci celé České republiky)⁵.

Při bližším pohledu na vývoj podílu nezaměstnaných osob v ČR, Karlovarském kraji, SO ORP Aš a v obci Aš je patrné, že podíl nezaměstnaných osob v Aši kopíruje trend vývoje v kraji i SO ORP Aš. Ve všech sledovaných letech byl nižší než podíl za Karlovarský kraj nebo ČR až do roku 2023 kdy se podíl nezaměstnaných v Aši vyšplhal na celorepublikový průměr 4 procenta.

Graf 14 – Vývoj podílu nezaměstnaných osob v Aši, SO ORP Aš, Karlovarském kraji a ČR (v %)

Zdroj: MPSV

⁵ ČSÚ: uradprace.cz/documents

V prosinci 2023 bylo v Aši evidováno 332 uchazečů o zaměstnání. Z celkového počtu bylo 112 UoZ v evidenci déle než 6 měsíců, 68 UoZ déle než 12 měsíců a 25 UoZ déle než 24 měsíců. Do věkové skupiny 19 let a méně v roce 2023 patřilo 23 uchazečů, do skupiny 60+ patřilo 43 uchazečů. Z údajů za poslední tři roky je patrné, že stoupá počet osob ve věku do 19 let, které jsou v evidenci úřadu práce. V roce 2023 byli mezi uchazeči nejvíce zastoupeni lidé se základním vzděláním (127) a lidé se středním vzděláním bez maturity (121). Podrobnější údaje přináší Tabulka 14.

Tabulka 14 – Počet UoZ v Aši dle pohlaví, délky evidence, věku a vzdělání (2018-2023)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 (červen)
počet UoZ	156	153	319	224	232	332	297
muži	71	76	154	100	91	120	111
ženy	85	77	165	124	141	212	186
v evidenci 6+ měsíců	53	50	135	81	77	112	-
v evidenci 12+ měsíců	39	27	38	49	43	68	-
v evidenci 24+ měsíců	28	19	17	22	19	25	-
19 let a méně	-	-	-	16	16	23	-
60 let a více	-	-	27	22	31	43	-
bez vzdělání	79	19	29	28	23	32	-
se základním	23	73	1	104	100	127	-
střední bez maturity	38	40	103	57	66	121	-
střední s maturitou	15	19	49	29	36	40	-
vyšší odborné a VŠ	1	2	6	6	7	12	-

Zdroj: ÚP ČR

Pozn. Údaje jsou k prosinci daného roku, znak „-“ znamená, že údaj nebyl k dispozici

Volná pracovní místa

Podle údajů MPSV bylo v prosinci 2023 v Aši evidováno 250 pracovních míst. Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo činil v roce 2023 v Aši 1,3 uchazeče. V červnu 2024 bylo v Aši evidováno 180 volných pracovních míst, počet uchazečů na 1 volné pracovní místo činil 1,7.

Tabulka 15 – Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 (červen)
Aš	0,3	0,4	1,5	1,0	0,9	1,3	1,7
SO ORP Aš	0,3	0,3	1,1	0,5	0,5	0,7	0,7
Karlovarský kraj	0,8	0,8	2,4	1,3	1,5	1,5	1,6

Zdroj: MPSV

Pozn. Údaje jsou k prosinci daného roku, za rok 2024 jsou k měsíci červnu.

7. Vzdělávání

V Aši se nachází čtyři základní školy zřizované obcemi (z toho je jedna zřizovaná podle § 16 odst. 9 Školského zákona) a jedna prvostupňová základní škola soukromá. Ve školním roce 2023/2024 docházelo do základních škol v Aši celkem 1 286 žáků, z toho 1 204 do běžných tříd a 82 do tříd speciálních. Při *Základní škole a střední škole Aš, příspěvkové organizaci* byla zřízena jedna přípravná třída, kam ve stejném školním roce docházelo 10 dětí. Podrobnější údaje o počtech tříd a žáků v jednotlivých školách jsou uvedeny v Tabulce 16.

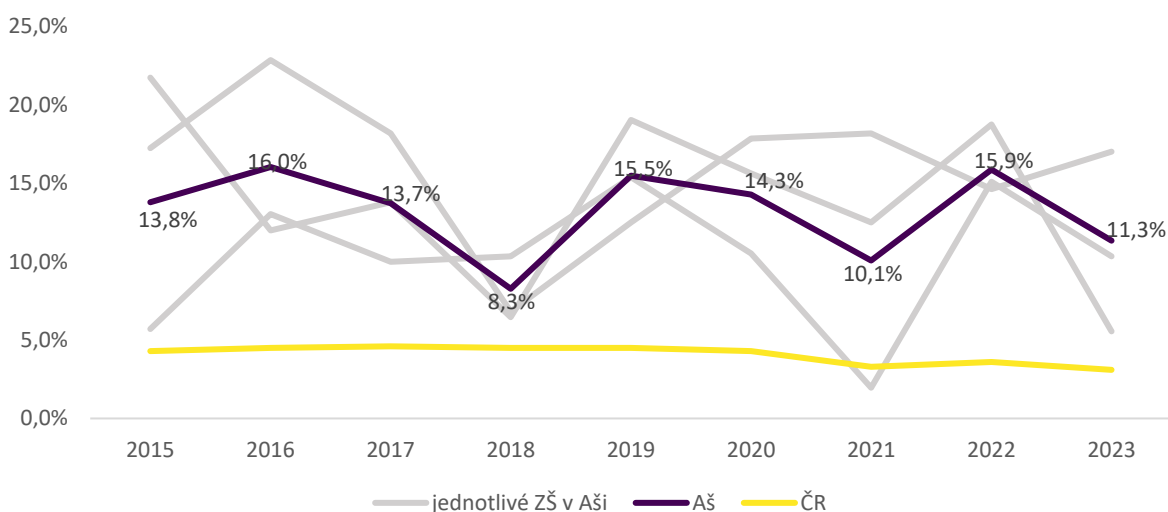
Tabulka 16 – Počty žáků v ZŠ v Aši, školní rok 2023/2024

škola	zřiz.	typ pracoviště	běžné třídy		speciální třídy	
			třídy	žáci	třídy	žáci
ZŠ Aš, Kamenná 152, okres Cheb	obec	ZŠ běžná	18	442	0	0
ZŠ Aš, Hlávkova 26, okres Cheb	obec	ZŠ běžná	20	465	0	0
ZŠ a MŠ Aš, Okružní 57, okres Cheb, příspěvková organizace	obec	ZŠ běžná	15	284	0	0
ZŠ a SŠ Aš, příspěvková organizace	obec	ZŠ 16/9 ŠZ	0	0	9	82
NEOnová ZŠ	priv. sektor	ZŠ běžná	1	13	0	0
Aš celkem			54	1204	9	82

Zdroj: MŠMT, M03, k 30. 9. 2023, S4c, k 30. 9. 2023

Jedním z indikátorů indexu sociálního vyloučení (Lang & Matoušek, 2020) je počet a podíl žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku v 7. nebo 8. ročníku běžných tříd. V Aši se po celé sledované období od roku 2015 do roku 2023 držel podíl těchto žáků vysoko nad celorepublikovým průměrem (viz Graf 15). Přestože na jednotlivých školách jejich podíl mezi jednotlivými lety kolísal, pod celorepublikový průměr klesl jen na ZŠ Aš, Kamenná v roce 2021. Nejvyšší podíly žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku v 7. nebo 8. ročníku vykazovala ZŠ Aš, Hlávkova, od roku 2016, kdy dosahoval téměř 23 % sice klesal, ale ve školním roce 2022/2023 ukončilo v 7. a 8. ročníku povinnou školní docházku 17 % žáků. Podobně na ZŠ a MŠ Aš, Okružní v roce 2019 a 2022 ukončilo předčasně 19 % žáků. Podrobnější údaje za školní rok 2022/2023 nabízí Tabulka 17.

Graf 15 – Podíl žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku v běžných třídách v Aši v 7. nebo 8. ročníku

Zdroj: MŠMT, M03, k 30. 9. 2023

Tabulka 17 – Počet a podíl žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku v 7. a 8. ročníku běžných tříd ZŠ v Aši, ve školním roce 2022/2023

škola		ukončili PŠD celkem	z toho v 7. nebo ročníku	8. podíl žáků, kteří předčasně ukončili PŠD
ZŠ Aš, Kamenná 152, okres Cheb	běžné třídy	58	6	10,3 %
ZŠ Aš Hlávkova 26, okres Cheb		47	8	17,0 %
ZŠ a MŠ Aš, Okružní 57, okres Cheb		36	2	5,6 %
ZŠ a SŠ Aš, p. o.	spec. třídy	7	1	14,3 %

Zdroj: MŠMT, M03, k 30. 9. 2023

8. Sociální služby

Tabulka 18 – Vybrané sociální služby

Poskytovatel/ zařízení	Forma služby/ časový rozsah	Cílová skupina
Azylové domy		
Farní Charita AŠ Domov sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísni Klicperova 2092/4, Aš	Nepřetržitý provoz	Matky s dětmi a těhotné ženy s nezaopatřenými dětmi do 18 let, které se ocitly v nepříznivé životní situaci (domácí násilí, životní krize, ztráta bydlení či nezvládnání základní péče o děti)
Odborné sociální poradenství		
KOTEC o.p.s. Integrační program Hlavní 257/49, Aš	Terénní: Úterý: 8:00 – 16:00 Čtvrtek: 8:00 – 16:00 (dle potřeb klientů)	Zejména imigranti z třetích zemí – mimo prostor EU s legálním pobytem na území ČR, kteří se nacházejí v nepříznivé sociální situaci nebo jsou touto situací ohroženi.
	maximální okamžitá kapacita 2 klienti (jednotlivci nebo rodina)	
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi		
KOTEC o.p.s. Centrum podpory rodiny Hlavní 257/49, Aš	Ambulantní: Pondělí: 8.00 – 16:00 Pátek: 8.00 – 14:00	Rodiny s dítětem/děťmi, u kterého/kterých je vývoj ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobě nepříznivé či krizové sociální situace, kterou rodiče nedokáží sami bez pomoci překonat, a existují tak další rizika ohrožení vývoje dítěte/děti, včetně rodin s nenarozeným dítětem či těhotných matek.
	maximální okamžitá kapacita 5 rodin	
	Terénní: Úterý: 8.00 – 16:00 Středa: 8.00 – 16:00 Čtvrtek: 8.00 – 16:00	
	maximální okamžitá kapacita 4 rodiny	

Zdroj: MPSV, Registr poskytovatelů služeb

Tabulka 19 – Realizované projekty OPZ mimo režim sociálních služeb

Realizátor projektu/projekt	Časový rozsah realizace projektu	Popis projektu
Městský dům dětí a mládeže Sluníčko AŠ		
Zapojování mladých osob Aše na trh práce a do společnosti II.	1. 11. 2022 - 31. 10. 2025	Projekt si klade za cíl snížení míry sociálního vyloučení přímou podporou ohrožených osob ve věku 12-26 let, které jsou sociálně vyloučené či ohrožené sociálním vyloučením, a to komplexní podporou v přístupu ke vzdělání a zaměstnání, a to vhodnou kombinací individuálních a skupinových aktivit. Aktivita projektu přispívá zároveň ke snížení míry negativních a patologických jevů u těchto mladých osob.
Rubikon centrum, z.s.		
Aš bude líp	1.1.2023 – 31.12.2025	Projekt reaguje na 2 jádrové problémy, tj. vysoký počet předlužených obyvatel a snížený pocit bezpečí v obci a dále je dělí do 4 dílčích problémů a to 1) SOC. VYLÓUČENÍ v lokalitě 2)ZNEVÝHODNĚNÍ CS na trhu práce a nízká zaměstnatelnost 3)PŘEDLUŽENOST CS 4)RIZIKO RECIDIVY u CS s trestní minulostí

Zdroj: ASZ, RCZ

9. Seznam literatury

Charvát, P. (2018). *Aš, Vstupní analýza*. Odbor (Agentura) pro sociální začleňování Ministerstva pro místní rozvoj ČR. [Vstupni-analyza-As-2018.pdf \(socialni-zaclenovani.cz\)](#)

Charvát, P. & Korecká, Z. (2021). *Prostituce v kontextu sociálního vyloučení (pouliční prostituce v příhraničí – Aš, Chomutov, Dubí)*. Odbor (Agentura) pro sociální začleňování Ministerstva pro místní rozvoj ČR. [ESF_TPV-Prostituce_ZOR12.pdf \(socialni-zaclenovani.cz\)](#)

Lang, P. & Matoušek, R. (2020). *Metodika pro posouzení míry a rozsahu sociálního vyloučení v území*. Odbor pro sociální začleňování (Agentura), Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. [Index sociálního vyloučení – Agentura pro socialni zaclenovani \(socialni-zaclenovani.cz\)](#)

Siglová, I. (2022). *Evaluační zpráva Aš*. Odbor pro sociální začleňování (Agentura), Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. [Evaluační zpráva – Aš – 2022 – Agentura pro socialni zaclenovani \(socialni-zaclenovani.cz\)](#)